

# GIÁO DỤC “KHÁT VỌNG PHÁT TRIỂN ĐẤT NƯỚC PHỒN VINH HẠNH PHÚC” CHO SINH VIÊN, GÓP PHẦN HIỆN THỰC HÓA ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG TRONG ĐIỀU KIỆN MỚI

✍️ **TRƯƠNG THỊ HOÀI, ĐÀM VĂN ĐÌNH\***

Ngày nhận: 15/8/2023

Ngày phản biện: 30/8/2023

Ngày duyệt đăng: 15/9/2023

**Tóm tắt:** “Khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc” của sinh viên hiện nay chịu tác động của nhiều yếu tố, nhất là xu thế toàn cầu hóa, tác động của mặt trái kinh tế thị trường và sự chống phá của các thế lực thù địch. Vì vậy, giáo dục khát vọng xây dựng phát triển đất nước cho sinh viên là yêu cầu quan trọng, là trách nhiệm của nhà trường, gia đình, hệ thống chính trị và của toàn xã hội. Trên cơ sở làm rõ những vấn đề đặt ra trong giáo dục khát vọng phát triển đất nước phồn vinh hạnh phúc cho sinh viên, tác giả đề xuất một số giải pháp góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả giáo dục nội dung này đối với sinh viên trong giai đoạn hiện nay.

**Từ khóa:** Khát vọng phát triển đất nước phồn vinh hạnh phúc; cống hiến; lòng yêu nước; giáo dục.

## EDUCATION “ASPIRE TO DEVELOP A PROSPEROUS COUNTRY HAPPINESS” FOR STUDENTS, CONTRIBUTING TO REALIZATION THE PARTY’S LINE IN NEW CONDITIONS

**Abstract:** The “aspiration to develop a prosperous and happy country” of current students is influenced by many factors, especially the trend of globalization, the impact of the negative side of the market economy and the sabotage of foreign countries. hostile force. Therefore, educating students about the aspiration to build and develop the country is an important requirement and responsibility of the school, family, political system and the entire society. Based on clarifying the issues raised in educating students about the aspiration to develop a prosperous and happy country, the author proposes a number of solutions that contribute to improving the quality and effectiveness of education in this content for students. with students in the current period.

**Keywords:** Aspiration to develop a prosperous and happy country; dedication; patriotism; education.

### 1. Đặt vấn đề

Bước sang năm đầu thập niên thứ ba của thế kỷ XXI, với những chuyển biến to lớn của thế giới và khu vực, “đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay”<sup>1</sup>, Đại hội XIII của Đảng, trên cả bình diện lý luận lẫn thực tiễn xuyên suốt đều toát lên một tinh thần “khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc”, khẳng định con đường tiến lên của dân tộc ta vẫn là độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, chỉ có con đường này mới đưa dân tộc ta đến đích: Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Sinh viên luôn được xem là “rường cột” của nước nhà, có vai trò rất lớn đối với sự phát triển của đất nước. Trước tác động đa chiều của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ Tư, xu thế toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế, đặc biệt sự chống phá của các thế lực thù địch với những chiêu bài, thủ đoạn mới ngày càng tinh vi, phức tạp, mục tiêu, lý tưởng, niềm tin, khát vọng của sinh viên bị tác động tiêu cực. Lối

sống thực dụng và các giá trị văn hóa ngoại lai được du nhập từ nước ngoài đang từng bước đảo lộn hệ giá trị, chuẩn mực văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc. Một bộ phận không nhỏ sinh viên có xu hướng đề cao giá trị vật chất, thích hưởng thụ, ngại cống hiến... Bên cạnh đó, sự thiếu trải nghiệm cuộc sống, sinh viên dễ bị dao động, cực đoan, chạy theo những cám dỗ vật chất cá nhân, các tệ nạn xã hội... Thực tiễn đó đặt ra yêu cầu khách quan cần tăng cường bồi dưỡng mục tiêu lý tưởng, khơi dậy khát vọng cống hiến cho họ, góp phần hiện thực hóa đường lối phát triển đất nước của Đảng trong điều kiện mới.

### 2. Nội dung Khát vọng phát triển đất nước phồn vinh hạnh phúc

\* Trường Đại học Nguyễn Huệ

<sup>1</sup> Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tập II, tr.322.

Khát vọng, hiểu một cách phổ quát là một trạng thái tinh thần, phản ánh ước mơ, “mong muốn, đòi hỏi với một sự thôi thúc mạnh mẽ”<sup>2</sup>. “Khát vọng phát triển đất nước là sự cộng hưởng những khát vọng vươn lên của cộng đồng, của con người trong cùng quốc gia - dân tộc, tạo thành nguồn năng lượng nội sinh to lớn, sống động và sức mạnh vô song. Đó chính là động lực trung tâm của một quốc gia - dân tộc trên con đường đi tới tương lai”<sup>3</sup>. Đối với dân tộc ta, khát vọng phát triển đất nước là một động lực nội sinh phi thường, tạo nên những kỳ tích trong suốt tiến trình dựng nước, giữ nước hàng nghìn năm của dân tộc. Đó là khát vọng về chủ quyền quốc gia với “Sông núi nước Nam vua Nam ở” của Lý Thường Kiệt và khát vọng về một đất nước phát triển hùng cường, đời đời bền vững với “Non sông nghìn thuở vững âu vàng”, “Muôn thừa nền thái bình vững chắc” của vua tôi nhà Trần, Lê Lợi, Nguyễn Trãi... Đó còn là khát vọng đưa dân tộc Việt Nam bước tới đài vinh quang, sánh vai với các cường quốc năm châu của chủ tịch Hồ Chí Minh. Tiếp nối khát vọng phát triển đất nước giàu mạnh, sau năm 1975, toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đã tiến hành công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội trên phạm vi cả nước, đẩy mạnh sự nghiệp đổi mới đạt được nhiều thành tựu to lớn trên tất cả các lĩnh vực, khẳng định vị thế đất nước trên trường quốc tế. Những thành tựu đó bắt nguồn từ khát vọng cháy bỏng về chủ quyền quốc gia, khát vọng vượt lên nghèo nàn, lạc hậu hướng tới xây dựng đất nước Việt Nam thịnh vượng. Các thế hệ người Việt Nam hôm nay có thể tự hào khẳng định: Dân tộc ta, một dân tộc đã trải qua muôn vàn hy sinh gian khổ để giành và giữ vững nền độc lập trong suốt hàng ngàn năm lịch sử, một dân tộc đã quả cảm đổi mới để khẳng định vị thế trong dòng chảy thời đại trong hơn ba thập kỷ cải cách vừa qua, dân tộc đó phải được phồn vinh! Dân tộc đó phải được hùng cường! Kế thừa, phát triển khát vọng dân tộc, trên một vị thế mới, Đảng ta đã khơi dậy khát vọng xây dựng một xã hội “Dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh”; do nhân dân làm chủ; có nền kinh tế phát triển cao, dựa trên lực lượng sản xuất hiện đại và quan hệ sản xuất tiến bộ phù hợp; có nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; con người có cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc, có điều kiện phát triển toàn diện; các dân tộc trong cộng đồng Việt Nam bình đẳng, đoàn kết, tôn trọng và giúp đỡ nhau cùng phát triển; có Nhà nước pháp

quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân do Đảng Cộng sản lãnh đạo; có quan hệ hữu nghị và hợp tác với các nước trên thế giới”<sup>4</sup>. Đây không phải là khát vọng giản đơn, chủ quan, mà là khát vọng mang sức sống hiện thực, xuất phát từ thực tiễn, hoàn toàn phù hợp với nguyện vọng của nhân dân. Vì thế, giáo dục khát vọng cống hiến, ra sức phấn đấu hy sinh vì Tổ quốc, vì sự phát triển phồn vinh của dân tộc, vì hạnh phúc của nhân dân là sự biểu hiện sinh động, cụ thể, thiết thực trong giáo dục bồi đắp mục tiêu lý tưởng sống cho sinh viên.

### **3. Giáo dục “khát vọng phát triển đất nước phồn vinh hạnh phúc” cho sinh viên hiện nay**

#### **3.1. Nội dung giáo dục**

Thứ nhất, giáo dục cho sinh viên truyền thống yêu nước, đoàn kết của các thế hệ người Việt Nam.

Lòng yêu nước là “mẫu số chung” của tất cả các giá trị Việt Nam truyền thống, trở thành cội nguồn sức mạnh để dân tộc ta đứng vững, vượt qua những thử thách ngặt nghèo của lịch sử. Tất cả những thành tựu vĩ đại mà Đảng ta và nhân dân ta có được trong sự nghiệp cách mạng vẻ vang của mình là “bằng ý chí và sức mạnh của toàn dân tộc”. Cũng chính lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết giúp nhân dân ta chiến thắng thiên tai, dịch bệnh bảo vệ cuộc sống bình yên hạnh phúc cho nhân dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy chúng ta là phải chăm lo “phát triển tinh thần yêu nước của dân ta”, làm cho lòng yêu nước của mỗi người không “cất giấu kín đáo trong rương, trong hòm”, mà phải được đem ra “thực hành vào sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội”. Đại hội XIII Đảng ta khẳng định: “Tăng cường giáo dục lòng yêu nước, lòng tự hào dân tộc, truyền thống và lịch sử dân tộc, ý thức trách nhiệm xã hội cho các tầng lớp nhân dân, nhất là thanh niên”<sup>5</sup>. Bồi dưỡng giáo dục lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết là xây dựng cho sinh viên những giá trị văn hóa nền tảng, hình thành niềm tự hào, tự tôn dân tộc, từ đó

<sup>2</sup> Viện Ngôn ngữ học (2006), *Từ điển tiếng Việt*, Nxb. Đà Nẵng, tr.493.

<sup>3</sup> Dẫn theo: Vũ Minh Khương (2020), “Việt Nam 2045: Tầm nhìn khát vọng và sứ mệnh lịch sử”, *Tạp chí Khoa học và Công nghệ Việt Nam*, số 1-2, tr.15-17.

<sup>4</sup> Nguyễn Phú Trọng (2022), *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.24.

<sup>5</sup> Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Sdd, tập I, tr.143.

mỗi người nhận thức được bốn phận, trách nhiệm để viết tiếp những trang sử hào hùng của dân tộc trong thời đại mới.

*Thứ hai*, giáo dục cho sinh viên nhận thức đúng đắn mục tiêu, động lực khát vọng phát triển đất nước.

Thường xuyên giáo dục cho sinh viên thấy được sự trường tồn, phồn vinh, hạnh phúc của dân tộc ta không thể tách rời mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, “Đến năm 2025: Là nước đang phát triển, có công nghiệp theo hướng hiện đại, vượt qua mức thu nhập trung bình thấp; Đến năm 2030: Là nước đang phát triển, có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao. Đến năm 2045: Trở thành nước phát triển, thu nhập cao”<sup>6</sup>. Đây là mục tiêu cao đẹp, khát vọng thiêng liêng của dân tộc trên con đường đi đến hạnh phúc. Do đó, cần quán triệt tư tưởng, đường lối của Đảng về “tăng cường giáo dục lí tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hoá, nâng cao lòng yêu nước, tự hào dân tộc, nuôi dưỡng ước mơ, hoài bão, khát vọng vươn lên; nêu cao tinh thần trách nhiệm đối với đất nước, với xã hội”<sup>7</sup>, “phải dạy cho họ có chí tự lập, tự cường, quyết không chịu thua kém ai”<sup>8</sup>, làm cho sinh viên nắm vững thế giới quan biện chứng khoa học, có khả năng nhận diện, phân biệt phải, trái, đúng, sai; dám ủng hộ và bảo vệ cái mới; dám dấn thân, lập nghiệp, cầu tiến bộ.

*Thứ ba*, giáo dục cho sinh viên thấu cảm các giá trị nhân văn của đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Đạo đức mới theo tư tưởng Hồ Chí Minh là sự kế thừa, kết tinh những tinh hoa đạo đức, những giá trị Chân - Thiện - Mỹ của thế giới, của dân tộc Việt Nam được trao truyền qua nhiều thế hệ. Sinh viên Việt Nam cần được giáo dục đạo đức để có một “tâm hồn giàu có”, có bản lĩnh và nhân văn cao thượng, biết “tôn thờ” Tổ quốc, trung với nước, trung với Đảng và hiếu với dân, có tình yêu thương con người, đạo đức Cần, Kiệm, Liêm, Chính, Chí công vô tư. Đây là những giá trị văn hóa phổ quát, giá trị gốc, giúp cho mỗi sinh viên “định vị” bản thân trong một “thế giới phẳng” như hiện nay, khi mà biên giới mỗi quốc gia ngày càng “mềm hóa”. Đây còn là những chuẩn mực chính trị quy định đạo đức, thái độ lao động và giải quyết mối quan hệ giữa cống hiến và hưởng thụ của sinh viên. Tuy nhiên, “Đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống, nó do đấu tranh, rèn luyện

bền bỉ hằng ngày mà phát triển và củng cố, cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong”<sup>9</sup>, yêu cầu mỗi sinh viên phải tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng thường xuyên, liên tục, ở mọi lúc, mọi nơi, gắn với khát vọng phát triển đất nước giàu mạnh.

*Thứ tư*, giáo dục cho sinh viên nhận thức sâu sắc giá trị căn cốt của lối sống xã hội chủ nghĩa.

Lối sống xã hội chủ nghĩa là một giá trị phản ánh nhu cầu và lợi ích của nhân dân lao động dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, là phẩm chất chính trị, đạo đức, có vai trò định hướng hành vi của con người. Lối sống xã hội chủ nghĩa của sinh viên gắn liền với yêu Tổ quốc, nhân dân, yêu chủ nghĩa xã hội, yêu lao động, khoa học, có kỷ luật để trở thành những người anh hùng trong thời đại mới. Người thanh niên có lối sống XHCN phải siêng năng, chăm chỉ, dẻo dai, cố gắng, tiết kiệm, không xa hoa lãng phí, chân thành, thẳng thắn, chống tham ô, lãng phí; ham làm những việc ích nước, lợi dân, cống hiến hết mình cho xã hội. Đó không chỉ là vấn đề đạo đức mà còn là mục tiêu của lối sống mà mỗi sinh viên cần phải đạt tới. Nhận thức được các giá trị của lối sống XHCN giúp cho sinh viên biết tự điều chỉnh, “tự miễn dịch” trước tác động xấu của mặt trái kinh tế thị trường, có đủ bản lĩnh, vững vàng vượt lên mọi khó khăn gian khổ, sống đẹp, sống có ích, sống trách nhiệm với chính mình và cống hiến cho xã hội.

### **3.2. Phương pháp giáo dục cho sinh viên về khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc hiện nay**

Một là, giáo dục khát vọng phát triển đất nước cho sinh viên thông qua các hình thức giáo dục chính trị, giáo dục pháp luật,... được lồng ghép hoặc bắt buộc trong chương trình giáo dục đào tạo. Quan tâm bồi dưỡng nhận thức, giác ngộ chính trị, mục tiêu lý tưởng cách mạng, bản lĩnh chính trị, ý chí quyết tâm vượt qua mọi khó khăn, gian khổ, sẵn sàng cống hiến hy sinh vì đất nước. Trong đó, cần chú trọng nâng cao chất lượng tuyên truyền, giáo

<sup>6</sup> Nguyễn Phú Trọng, *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Sđd, tr.53.

<sup>7</sup> Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Sđd, Tập I, tr.168.

<sup>8</sup> Hồ Chí Minh (2021), *Toàn tập*, t.5, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, tr.120.

<sup>9</sup> Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 5, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr.253.

dục về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh nhằm trang bị thế giới quan, phương pháp luận khoa học trong nhận thức cũng như hoạt động thực tiễn của sinh viên. Cùng với đó, tăng cường tuyên truyền, giáo dục đường lối, quan điểm, chính sách và pháp luật của Đảng và Nhà nước, hình thành ở sinh viên ý thức trách nhiệm và tinh thần thượng tôn pháp luật.

*Hai là*, giáo dục khát vọng phát triển đất nước cho sinh viên thông qua các hoạt động thực tiễn cách mạng, kết hợp định hướng tư tưởng nhận thức.

Hoạt động thực tiễn vừa là môi trường giáo dục và là nơi để sinh viên rèn luyện, tu dưỡng và cống hiến, được trực tiếp cảm nhận thành quả hoạt động của mình, thông qua đó kiểm nghiệm giá trị bản thân. Sự “khắc nghiệt” của thực tế sẽ sàng lọc, tôi luyện nên những con người có bản lĩnh, trung thành với mục tiêu lý tưởng, tâm huyết với quê hương đất nước. Cần tổ chức các hoạt động thu hút đông đảo lực lượng giới trẻ xung kích tham gia phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, đảm bảo quốc phòng, an ninh, giữ vững chủ quyền của Tổ quốc; bảo vệ môi trường; bảo đảm an toàn giao thông, “đẩy mạnh phong trào “Thanh niên lập nghiệp, tuổi trẻ giữ nước”, “Tuổi trẻ sáng tạo”,... chú trọng chính sách thu hút nhân tài. Đồng thời, các cấp các ngành tích cực đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới, vạch rõ thông tin sai trái, xuyên tạc đường lối của Đảng, khát vọng dân tộc, thông qua đó định hướng tư tưởng, nhận thức đúng đắn cho sinh viên nhằm tăng “sức đề kháng xã hội”.

*Ba là*, kết hợp chặt chẽ giáo dục lý luận và thực tiễn, tổ chức tốt phong trào thi đua yêu nước trong sinh viên.

Kết hợp giữa giáo dục lý luận chính trị với hoạt động thực tiễn cách mạng là một nguyên tắc giáo dục sinh viên. Bên cạnh việc tăng cường giáo dục tuyên truyền thông qua các bài học lý luận, các buổi thuyết trình, cần coi trọng tổ chức có chất lượng hiệu quả, thiết thực các phong trào hành động cách mạng, để sinh viên được thực sự là chủ nhân của những hoạt động sáng tạo. Thực tiễn phong trào cách mạng sẽ tạo động lực mới để sinh viên tiếp tục phấn đấu, hiện thực hóa giấc mơ cống hiến vì đất nước. Tiếp tục tổ chức phong trào thi đua yêu nước trong sinh viên với những nội dung hình thức thực chất và hiệu quả. “Yêu nước thì phải thi đua, những người thi đua là những người yêu nước nhất”. Phong trào thi đua chất lượng hiệu quả sẽ góp phần to lớn

xây dựng đội ngũ sinh viên vững mạnh và thúc đẩy đổi mới sáng tạo không ngừng trong sinh viên. Các cấp lãnh đạo cần quan tâm “đỡ đầu” các hoạt động thi đua xung kích mang màu sắc tuổi trẻ để sinh viên “phát huy sáng kiến”; “cống hiến tài năng”...

*Bốn là*, chú trọng phương pháp nêu gương trong giáo dục, rèn luyện để nuôi dưỡng khát vọng cống hiến xây dựng đất nước của sinh viên.

Sinh thời, Hồ Chí Minh khẳng định: “Một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”<sup>10</sup>. Sự nghiêm cách với chính bản thân, sự chân thành thẳng thắn, yêu thương đoàn kết, giúp đỡ đồng nghiệp, sự tận tâm tận lực hết lòng vì việc chung, luôn đặt lợi ích quốc gia dân tộc lên trên hết của mỗi người sẽ có tác dụng to lớn và sâu sắc thuyết phục, cảm hóa và truyền cảm hứng cống hiến cho sinh viên. Hồ Chí Minh đã dạy: “Trước mặt quần chúng không phải ta cứ viết lên trán hai chữ “cộng sản” mà ta được mọi người yêu mến. Quần chúng chỉ quý mến những người có tư cách, đạo đức. Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước”<sup>11</sup>. Đồng thời, chú trọng biểu dương, nhân rộng các điển hình tiên tiến, các gương sáng về tinh thần vượt khó, phẩm chất, tài năng... của sinh viên, tạo sức lan tỏa mạnh mẽ trong quá trình phấn đấu rèn luyện của họ.

#### 4. Những vấn đề đặt ra trong giáo dục cho sinh viên về khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc

Tại Đại hội XIII của Đảng, “hạnh phúc” được xác định là mục tiêu phấn đấu, khát vọng cống hiến của toàn xã hội và “Đất nước ta nhất định sẽ lập nên kỳ tích phát triển mới vì một nước Việt Nam phồn vinh, hạnh phúc”<sup>12</sup>. Vì vậy, để việc giáo dục khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc cho sinh viên đạt hiệu quả, góp phần hiện thực hóa đường lối của Đảng trong điều kiện mới, đặt ra một số vấn đề sau:

*Thứ nhất*, tăng cường giáo dục những giá trị truyền thống của dân tộc.

Đây là cơ sở cho việc hình thành phẩm chất đạo

<sup>10</sup> Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 1, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr.284.

<sup>11</sup> Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 6, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr.16.

<sup>12</sup> Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2021, t. I, tr.97.

đức, ý thức tự tôn dân tộc, khơi dậy khát vọng phát triển đất nước cho sinh viên. Những giá trị truyền thống như: tinh thần yêu nước, cần cù, sáng tạo... đã làm nên sự trường tồn của dân tộc Việt Nam, hiện nay những giá trị này cần được phát triển hoàn thiện về nội dung, nội hàm phù hợp sự phát triển của thời đại. Trong xu thế toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế, lòng yêu nước của sinh viên còn được biểu hiện sinh động ở lòng say mê sáng tạo, khát vọng cống hiến, không cam chịu đói nghèo, yêu nước phải gắn liền với yêu chế độ, trung thành với sự nghiệp cách mạng dưới sự lãnh đạo của Đảng, kiên định mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, biết yêu nước một cách đúng đắn, tỉnh táo trước mọi âm mưu của các thế lực thù địch.

*Thứ hai*, yêu cầu xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh. Cố Thủ tướng Phạm Văn Đồng đã khẳng định: “Muốn có xã hội tốt phải có con người tốt. Muốn có con người tốt phải có môi trường tốt. Đây là quan hệ biện chứng, thiên biến vạn hoá giữa xã hội và con người”<sup>13</sup>. Xét một cách trực tiếp, môi trường giáo dục là điều kiện tiên quyết để hình thành nhân cách, là nơi nuôi dưỡng khát vọng của tuổi trẻ. Môi trường giáo dục càng tốt đẹp bao nhiêu thì động lực sáng tạo và cống hiến của sinh viên càng phát triển hoàn thiện bấy nhiêu. Nhà trường và đội ngũ nhà giáo cần thiết phải xây dựng một trật tự kỷ cương và nền nếp học đường văn minh, xây dựng các tập thể đoàn kết, năng động, nhân ái. Đặc biệt, giảng viên phải là những tấm gương sáng cho sinh viên noi theo. Yêu cầu quan tâm xây dựng đội ngũ giảng viên “tài, đức”, vừa làm giàu tri thức cho sinh viên đồng thời vừa là người khơi dậy ở họ ước mơ, lý tưởng, lòng tự hào dân tộc, ý chí vươn lên xây dựng đất nước giàu mạnh.

*Thứ ba*, giáo dục khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc cho sinh viên cần có sự kết hợp giữa gia đình, nhà trường và các ban ngành đoàn thể.

Sinh thời chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định hạt nhân của xã hội là gia đình, cùng với nhà trường, gia đình tham gia tích cực nhiệm vụ “dạy người, dạy chữ”, tạo ra lực lượng lao động tương lai có chất lượng cao. Bác căn dặn cán bộ Đảng ngành giáo dục “phải nhất thiết liên hệ mật thiết với gia đình học trò. Bởi vì giáo dục trong nhà trường, chỉ là một phần, còn cần có giáo dục ngoài xã hội và trong gia đình để

giúp cho việc giáo dục trong nhà trường được tốt hơn. Giáo dục trong nhà trường dù tốt mấy nhưng thiếu giáo dục trong gia đình và ngoài xã hội thì kết quả cũng không hoàn toàn”<sup>14</sup>. Trước tác động của mặt trái kinh tế thị trường, các mối quan hệ trong gia đình, nhà trường, xã hội trở nên “lòng leo” hơn, những lợi ích kinh tế đang có chiều hướng được đề cao trong thang giá trị của sự kết dính các mối quan hệ. Nhiều sinh viên ngày nay thực dụng rõ ràng trong chọn nghề, chọn trường và chọn việc. Không ít người thiếu bản lĩnh, kỹ năng sống trong giải quyết các mối quan hệ với bản thân, gia đình, xã hội. Các tổ chức ban ngành đoàn thể cần quan tâm tin tưởng, tạo điều kiện tốt nhất cho sinh viên phát huy năng lực sáng tạo, làm chủ bản thân, gia đình và xã hội.

*Thứ tư*, kinh tế tri thức và không gian mạng với cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ Tư đã tác động to lớn đến khả năng, năng lực cũng như thái độ chính trị một bộ phận sinh viên. Thông qua không gian mạng, các thế lực thù địch rêu rao rằng “khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc” ở Việt Nam là một “khẩu hiệu” trống rỗng, phi khoa học. Chúng lợi dụng lòng yêu nước lệch lạc của bộ phận sinh viên, những đặc điểm của tâm lý tuổi trẻ là nhạy bén trong tiếp cận cái mới nhưng hạn chế trong nhận thức các vấn đề chính trị - xã hội, tìm mọi cách tuyên truyền, kích động, mua chuộc, nhằm tha hóa băng hoại lực lượng dự bị hùng hậu này của cách mạng. Để đứng vững và miễn dịch trước những thách thức đặt ra, yêu cầu sinh viên phải phát huy tính tích cực chủ động trong tự giáo dục rèn luyện bản lĩnh, lối sống, nuôi dưỡng khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc.

## 5. Một số giải pháp cơ bản giáo dục “khát vọng phát triển đất nước phồn vinh hạnh phúc” cho sinh viên hiện nay

*Một là*, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức giáo dục đào tạo về sự cần thiết giáo dục khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc cho sinh viên

Giáo dục khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc cho sinh viên đạt hiệu quả cao hay không phụ thuộc rất lớn vào năng lực nhận thức,

<sup>13</sup> Phạm Văn Đồng (1995), *Văn hoá và đổi mới*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1995, tr.71.

<sup>14</sup> Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, T.10, Nxb Chính trị quốc gia, H, tr.591.

trách nhiệm của các tổ chức thực hiện nhiệm vụ giáo dục - đào tạo tại trường. Các tổ chức giáo dục cần nhận thức đúng đắn sâu sắc vị trí, tầm quan trọng của việc khơi khát vọng cống hiến cho sinh viên vừa là mục tiêu của sự nghiệp giáo dục, vừa là trách nhiệm vẻ vang của sự nghiệp trồng người; Cần xây dựng được kế hoạch giáo dục khoa học và có những biện pháp khả thi, phối kết hợp chặt chẽ, nhịp nhàng giữa các ban, bộ phận, các lực lượng tham gia vào công tác giáo dục - đào tạo; thường xuyên kiểm tra đôn đốc, chấn chỉnh các biểu hiện lệch lạc trong nhận thức góp phần nâng cao chất lượng hiệu quả giáo dục khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc cho sinh viên. Trong quá trình đó, các tổ chức phải phát hiện kịp thời những mâu thuẫn để có sự điều chỉnh phù hợp, tạo ra sự thống nhất giữa đào tạo trình độ học vấn với giáo dục khát vọng cống hiến cho sinh viên. Nếu chỉ chú trọng đào tạo kiến thức mà xem nhẹ giáo dục bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức, lối sống sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng giáo dục, khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc cho sinh viên.

*Hai là*, phát huy trách nhiệm của các cấp lãnh đạo, các tổ chức, ban ngành, đoàn thể trong đánh giá, ghi nhận và tạo điều kiện tốt nhất cho sinh viên phát triển, cống hiến.

Đánh giá đúng và đề cao vai trò, tin tưởng ở sinh viên, tạo mọi điều kiện, phát huy các phẩm chất, năng lực cá nhân, kiến tạo môi trường thuận lợi, phát huy vai trò dám nghĩ, dám làm, dám đương đầu với khó khăn thách thức, quyết tâm đổi mới sáng tạo vì khát vọng cống hiến của sinh viên... là điều kiện tiên quyết để họ cống hiến tài năng, sức lực cho sự nghiệp phát triển đất nước. Để tạo sự tin tưởng, khích lệ sinh viên “lập thân, lập nghiệp”, các cấp lãnh đạo, các tổ chức cần đồng hành, sát cánh, giúp đỡ sinh viên trong tất cả các hoạt động, ở bất cứ nơi nào. Sự đánh giá, ghi nhận, trao việc, trao quyền phù hợp của các tổ chức, cấp lãnh đạo sẽ giúp sinh viên ngày càng có thêm động lực phấn đấu, cống hiến vì cộng đồng vì đất nước. Bên cạnh đó, sau khi chủ động giao nhiệm vụ cho sinh viên, các tổ chức cần quan tâm cất nhắc, để bạt họ vào những vị trí xứng đáng, sau khi cất nhắc họ phải giúp đỡ họ, vun trồng lòng tự tin, tự trọng của họ, lựa chọn những bạn trẻ ưu tú kết nạp vào hàng ngũ của Đảng.

*Ba là*, tiếp tục đổi mới công tác giáo dục chính trị, tư tưởng. Nội dung, hình thức, phương pháp giáo

dục cần thiết thực, phù hợp đặc điểm nhận thức, tình cảm của sinh viên. Các nội dung lý luận, chính trị cần được cụ thể hóa, gắn lý luận với thực tiễn sinh động cuộc sống đang diễn ra, quan tâm giải quyết những vấn đề thực tiễn đặt ra, những vấn đề sinh viên quan tâm, không né tránh hoặc chỉ lý thuyết đơn thuần. Hình thức, phương pháp giáo dục lý luận chính trị cần phong phú, đa dạng, hấp dẫn, bám sát đặc điểm các ngành đào tạo để thu hút sinh viên tham gia, tạo được hứng thú học tập cho sinh viên. Đặc biệt, quá trình giáo dục cần định hướng, giáo dục sinh viên có bản lĩnh chính trị kiên định, vững vàng, có ý thức nhạy bén chính trị, tích cực đấu tranh ngăn chặn, phản bác những thông tin và luận điệu sai trái, tăng sức đề kháng cho sinh viên trước những biểu hiện tiêu cực, mặt trái của xã hội và sự chống phá, xuyên tạc của các thế lực thù địch, nhất là trên mạng xã hội. Khắc phục các biểu hiện sinh viên ngại học lý luận chính trị, học qua loa đại khái.

*Bốn là*, phát huy vai trò chủ đạo của đội ngũ giảng viên trong các nhà trường

Đội ngũ giảng viên là nhân tố cơ bản quan trọng nhất, quyết định việc hình thành phát triển ý thức về khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc cho sinh viên. Nhiệm vụ chủ yếu của giảng viên là truyền đạt tri thức, trên cơ sở đó hình thành cho sinh viên năng lực sáng tạo, phẩm chất chính trị, đạo đức nhân cách. Vì vậy, năng lực chuyên môn giỏi, khả năng sư phạm tốt và vốn tri thức toàn diện về văn hoá, tâm lý, chính trị xã hội cùng vốn sống phong phú, phẩm chất chính trị - đạo đức tốt, tâm hồn trong sáng của người giảng viên là những nhân tố quan trọng tác động tới sinh viên, truyền cho họ động lực, niềm tin lý tưởng sống cao đẹp. Giảng viên không phải là người truyền đạt những chân lý có sẵn mà là người tác động có tổ chức cho sinh viên nhận thức chân lý trên cơ sở nắm vững tri thức. Trong điều kiện kinh tế thị trường tác động mạnh mẽ đến quá trình giáo dục khát vọng của sinh viên, vai trò định hướng, “truyền lửa” của đội ngũ giảng viên là rất to lớn, giúp sinh viên lựa chọn những chuẩn giá trị đúng đắn.

*Năm là*, nâng cao nhận thức và phát huy vai trò tích cực chủ động của sinh viên trong quá trình giáo dục khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc.

Nhận thức đúng là cơ sở để hành động đúng, khi sinh viên nhận thức đúng về vai trò của khát vọng

cống hiến thì mới có niềm tin, có ý chí và quyết tâm thực hiện khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc. Để giải quyết vấn đề này, yêu cầu sinh viên phải là chủ thể tích cực trong việc phát hiện và giải quyết những mâu thuẫn của quá trình tự giáo dục về giá trị của cống hiến và hưởng thụ, gắn với mục tiêu yêu cầu hiện thực hóa khát vọng tuổi trẻ. Mỗi sinh viên cần phải xây dựng cho mình kế hoạch phấn đấu rèn luyện cụ thể, tỉ mỉ, thiết thực; lựa chọn hình thức, phương pháp tự học tập, tự giáo dục linh hoạt, sáng tạo; nêu cao ý chí quyết tâm, kiên quyết, bền bỉ thực hiện kế hoạch đã xác định. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy: “kế hoạch mười phần thì biện pháp phải hai mươi phần và quyết tâm ba mươi phần”<sup>15</sup>. Đồng thời kiên quyết đấu tranh với những biểu hiện thiếu chủ động tự giác, không xác định rõ động cơ, quyết tâm, những hiện tượng phó mặc, bất cần, tự mãn trong quá trình tự rèn luyện, bồi dưỡng giáo dục khát vọng phát triển đất nước của sinh viên.

Sáu là, xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh tốt đẹp trong các nhà trường cao đẳng, đại học

“Môi trường văn hóa là môi trường chứa đựng những giá trị văn hóa và diễn ra các quan hệ văn hóa, các hoạt động sáng tạo, hưởng thụ văn hóa của con người”<sup>16</sup>. Các nhà trường cao đẳng, đại học cần quan tâm xây dựng các mối quan hệ chính trị, đạo đức, nghề nghiệp trong sáng lành mạnh, đậm chất nhân văn, thực sự là “vườn ươm” những “hạt giống tâm hồn” của sinh viên. Mỗi nhà trường phải trung thành, kiên định về chính trị, phấn đấu theo mục tiêu lý tưởng giáo dục đào tạo thế hệ trẻ của Đảng. Các tổ chức trong nhà trường tin tưởng, đoàn kết, phấn đấu và cống hiến với tinh thần tự tôn, tự trọng, dân chủ và kỷ luật. Các mối quan hệ đồng nghiệp, thầy trò, bạn bè luôn hướng đến sự mẫu mực, trong sáng. Thực hiện điều này, các cấp lãnh đạo, đội ngũ cán bộ, nhất là tổ chức đoàn, hội ở các nhà trường cao đẳng, đại học đóng vai trò đặc biệt quan trọng. Các hoạt động bổ ích, thiết thực của đoàn, hội là những “phương thuốc” hữu hiệu giúp cho sinh viên có đủ sức để kháng đứng vững trước những cám dỗ của cuộc sống, góp phần làm thất bại những âm mưu chống phá của các thế lực thù địch đang tập trung vào sinh viên Việt Nam.

## 6. Kết luận

Để xây dựng đất nước Việt Nam hùng cường cần phải có ý chí niềm tin và khát vọng lớn. Đại hội XIII

của Đảng đã khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc, sánh vai với các cường quốc năm châu. Muốn thực hiện được khát vọng ấy, việc khơi dậy khát vọng cống hiến cho sinh viên là đòi hỏi cấp thiết của đất nước ta hiện nay, “Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ trở thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa “hồng” vừa “chuyên”, bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc làm rất quan trọng và cần thiết”<sup>17</sup>. Hiện nay, đất nước ta đang đứng trước những vận hội vô giá chưa từng có cho công cuộc phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc. Vấn đề giáo dục khát vọng phát triển đất nước cho sinh viên Việt Nam là trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân, của cả hệ thống chính trị. Tuy nhiên, để khơi dậy một tầm nhìn khát vọng về một tương lai rạng rỡ cho sinh viên, yêu cầu đầu tiên và có tính nền tảng không phải là chỉ cho họ cách thức nắm bắt cơ hội mà là giáo dục bồi dưỡng lòng yêu nước, ý thức tự cường dân tộc, có trí tuệ, bản lĩnh, nhân cách, đạo đức..., giúp sinh viên nhận diện rõ các thách thức cốt tử và có được quyết tâm lớn lao vượt qua mọi khó khăn thử thách để hiện thực hóa khát vọng thiêng liêng của Đảng, của dân tộc. □

## Tài liệu tham khảo

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập 1, tập 2, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
2. Phạm Văn Đồng (1995), *Văn hoá và đổi mới*, Nxb CTQG, Hà Nội, 1995
3. Bùi Kim Hậu (2021), *Bài nói của Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Đại hội sinh viên Việt Nam lần thứ hai và ý nghĩa đối với việc giáo dục đạo đức cho sinh viên*, <https://lyluanchinhtrivietnam.vn>
4. Vũ Minh Khương (2020), “Việt Nam 2045: Tầm nhìn khát vọng và sứ mệnh lịch sử”, *Tạp chí Khoa học và Công nghệ Việt Nam*, số 1-2.
5. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 1, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, H.
6. Nguyễn Phú Trọng (2022), *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
7. Văn kiện Hội nghị lần thứ năm Ban chấp hành Trung ương khóa VIII, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1998.

<sup>15</sup> Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 14, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr.485.

<sup>16</sup> Văn kiện Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương khóa VIII, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 1998, tr.59

<sup>17</sup> Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 15, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr.622.